

Läkarförbundets jubileumstävling

Under Läkarförbundets 100-års jubileum bjuder vi på frågesport i Läkartidningen och detta är deltävling 17 av 19. Varje gång gäller det att svara på vilken läkare vi frågar efter, och ibland även namnge personer i läkarens omgivning. Det först öppnade rätta svaret i varje deltävling vinner en bok. Dessutom sparas alla insända svar från de 19 tävlingsomgångarna och i finalen utses en totalvinnare som bjuds på en resa till Kos, Hippokrates ö. Läs de rätta svaren och följ utvecklingen på www.slf.se

Deltävling nr 17

Vem är doktorn?

Denna gång frågar vi om en plats som en doktor beskriver. Trots en kort levnadsbana är frågans doktor världsberömd. Doktorn led av en kronisk sjukdom. Sjukdomen blev dock inte orsaken till doktors omskrivna, plötsliga, men knappast helt oväntade, död. Doktorn förknippas med en världsdel och verkade i flera av dess länder; doktorn föddes och utbildades till läkare i ett, dog i ett annat och fick omsider en anläende grav i ett tredje, på en plats där han haft en stor framgång. Men doktorn hann även verka en tid utanför sin världsdel. Doktorn förknippas även med en gång mycket utbredd lära, som i dag kanske har sina djupast troende just i doktors världsdel. Stycket nedan är från en efter hemkomsten bearbetad dagbok, förd under en formande ungdomsresa.

X är helt och hållet omgivet av berg, som snarare än att vara skydd utgör en fara för invånarna, som för att kunna försvara sig byggde den enorma fästningen. Det är i varje fall den allmänt vedertagna tolkningen, en tolkning som jag av förklarliga skäl inte är istånd att ifrågasätta. Icke desto mindre är det möjligt att försvarsverket från början var den stora stadens kärna. Tiden efter det att de hade lämnat nomadtillvaron, då de bara var en framåtsträvande stam och deras överlevnad var en fråga om att skydda kärnbefolkningen mot en i antal överlägsen fiende, var fästningens murar den ideala lösningen på problemet. Dubbelfunktionen fästning/stad, förklarar avsikten med vissa av konstruktionerna, som, om det bara gällde en fästning vore meningslösa, bortsett från att X ständigt skulle vara försvarslös sett från alla andra sidor. De sågtandade murarna betyder att en fiende kunde bemötas från tre håll samtidigt, och komme han igenom skulle han möta ännu en likadan mur, och därefter en tredje, vilket hela tiden ger försvararen en fördel... Deras ständiga

segrar drev dock fienderna allt längre bort från X och dess omgivning, och själva blev de flera så de övergav de befästa ställningarna innanför murarna och bredde ut sig över granndalen längs den livgivande floden. Övertygade om sin omedelbara styrka riktade de blicken mot historien i sitt sökande efter förklaringen på sin överlägsenhet, och för att ära guden vars allmakt gjort det möjligt för dem att höja sig som det härskande rasen, byggde de templen och skapade prästkasten. Deras storhet formades i sten, och gradvis uppstod det imponerande X, som mötte...

... Från katedralen hörde man för första gången sedan jordskalvet ljudet av A:s klang, den berömda klockan räknas som en av världens största och... innehåller 27 kilo guld... Katedralens klocktorn, som störtade i grus under skalvet..., blev återuppfört med stöd från general Francos regering och som bevis på tacksamhet skulle man spela Spaniens nationalhymn. De första ackorden ljöd, och man såg biskopens röda kalott bli rödare och rödare, medan hans armar rörde sig som en marionetts: "Stopp, stopp, det är fel"... Jag vet inte om det var planlagt, men orkestern hade intonerat republikanernas hymn... På eftermiddagen lämnar Jordskalvens Herre sitt rum i katedralen, det är en mörkmålad Kristusfigur, som blir förd genom hela staden på en vallfärd till de viktigaste helgedomarna... En flock dagdrivare kastar blommor, som växer i överflöd på omgivningarnas bergsidor... Blomstrens starkt röda färg, Jordskalvens Herres djupa brons och det silverne altaret ger processionen ett drag av hednisk fest. Och B, som har klätt sig i sina finaste traditionella brokiga dräkter, är ett tydligt vittnesbörd om en alltjämt levande kultur...

...Man skall inte resa till X för att se... konstverk; nej det är staden som helhet som ger detta kontemplativa men också aningen oroande intryck av en död civilisation.

Vinnare i deltävling 14: Barbro Gustafsson, Uppsala. **Rätt svar:** *Doktorn:* Ada Nilsson. *Patienten:* Alexandra Michajlovna Kollontaj (Mme Kollontaj), de förenade rådsrepublikernas sändebud i Stockholm, fd folkkommissarie.

Texten är tagen ur: Glimtar ur mitt liv som läkare, 1963.

I tävlingen kommer texter av läkare eller andra samtida användas. Texterna modifieras endast vad avser namn på personer, vårdinrättningar, länder och orter utelämnas eller omskrivs. En tanke är att texterna skall ge viss tidskänsla och även visa den medicinska tankens och terapiutvecklingens gång. En annan är att visa hur många läkare som varit framstående inom andra områden än dem vi idag ser som medicinska.

Tävling nummer 17 – OBS! Kort svarsdatum

Vem är doktorn? _____

Vilken plats skildras? _____

Ditt namn: _____

Telefon dagtid: _____

Adress: _____

Postadress: _____